

IV. VERSEK — DALOK

SZERETLEK.

Szeretlek, Istenem!
Életem adója;
Te vagy a világnak
Dicső Alkotója.
Veszély, hogy ne érjen,
Te őrözl engemet;
Jó és igaz úton
Léptem' vezéreled.

Szeretlek, Szülőim!
Drága apám — anyám;
Jobban, mint hogy néktek
Kimagyarázhatnám.
Amióta élek
S szavamat halljátok,
Gondos figyelemmel
Híven ápolátok.

Szeretlek, Tanítóm!
Jó második szülőm,
Amit tudok, néked
S Istennek köszönöm.
Szépet — jót és nemest
Tetőled tanulok;
Téged megbecsülni:
Szívszerinti dolog.

Szeretlek, Barátom!
Szívem — lelkem fele;
Egymásért hevüljön
Mindkettőnk kebele...
Nagyobb lesz az öröm,
Megenyhül a bánat,
Ha tenszívedben is
Öröm, vagy bú támad

*

Szeretlek, szeretlek . . .
Szeretlek Titeket.
S ha jó leszek — akkor
Ti is szeressetek!

Kolozsvár, 1889.

A TÉL ÖRÖME.

Ha napsugáros
Forró nyár után
— Sárgul a haraszt,
Ért gyümölcs a fán —
Reményt-betöltő
Ősz is megjelen;
De csakhamar köszönt a Tél
Zivataros, zord éjjelen:
Van ám okod
— Úgy gondolod? —
Feddő panaszra,
Hogy szép tavaszra
Ily gyors halál következett
Hisz' hány eset van,
Hogy a halál
Rég várva-várt jótétemény!
Koldus valál
S a sír álmiban
Túlboldoggá tesz a remény.

A tél — álom,
Halálnak képe,
Mely a természet nagy szívébe
Megújít vért és életet.

Ha sík jegen rohanva futsz;
Vagy csengve-bongva kedvesen
Vígan röpül a cifra szán;
Nagyot nevetgélisz néha-napján

Hű cimborák közt tréfás ötleten;
Vagy Carneval
Lábainál
Sebzett szívvel várva-várod,
Éldeled a boldogságot
S barna cigány forgó zenéje
Örvénybe sodor téged — lelkedet,
Búd — földi gondod renyhén elveted
S odaborulsz duzzadt kebelére
A Boldogság istenasszonyának . . .
— Csak fölötte meg ne ártanának! —
Mind — mind öröm,
Gyönyör forrása;
Mitől az ember
Földi vándorlása
Könnyebbülni látszik, míg élvezi.

*

A télnek is van kéje — öröme!

Kolozsvár, 1889.

GONDOLAT.

Szép a világ,
Oly sok virág virít benne.
Elég lenne
Nékem egy szál . . .
Illatinál
Földre száll a Paradicsom.
S tündököl a vesztett éden
Ártatlanság köntösében.

Abrudbánya, 1890.

(Árkossy-család kerti asztalára firkálva.)

EMBER

Test és lélek
Jó testvérek:
Egymás nélkül
Meg nem élnek!

OMPOLY MENTÉN.

Lejt a csermely méla mormolással,
Egyre mélyebb völgy ölébe tör;
Meg-megáll, ha tompa zokogást hall
Sűrű erdő rejtett mélyiről.
Habjainak megtörő zenéje,
Ami olyan bús visszhangot ad,
S boldog, ha van kinek elmesélje
Miket szenvedt: szörnyű kínokat.

Az anyától, aki szíverének
Közepéből most is élteti,
Elszakadva — idegen vidéknek
Lett lakója . . . nem feledheti.
Fű — virág — fa nyájasan köszöntik,
Érkezésén örül a madár;
Ám bújában meglapulva földig,
Széles útján tétovázva jár.

Majd aléltan ér egy sziklaszélhez,
Mely ijedten bámul ő reá;
Köszívében szánakozást érez,
A veszélytől visszatartaná . . .
— Nincs menekvés! . . . habzó csörrenéssel
Mélybe dobja hitvány életét —
S szűz homok ha gyöngéd öleléssel
Nem fogadná, mint szakadna szét!

Él tovább . . . És szendergő örvényén
Kipihente fáradalmaid,
Parti fűzek árnya közt hűselvén,
Megnyugszik, hogy útja arra vitt.
Csak, ha olykor nyári nap hevétől
Légi útra kelnek cseppjei:
Tükörének megzavart színéből
Látszik — búját újra érzeni.

Jön idő, hogy páncéllal borítja
Hidegülni kezdő kebelét
S anyja lelkét mélyen szomorítva,
Zord mezébe' tünedezve lép.
— Tetszhalott már, temetési ének
Zeng fölötte: holló károgás . . .
Gyászoló fák támadást remélnek
S szép tavasz hoz rá megújhodást.

*

Csacska csermely! — szőke habjaiddal
Életemnek képe-mása vagy;
Küzködöm egy fájó gondolattal,
Mely szívemnek nyugtot soh'se hagy.
S bár ujjongva néha üritgetem
Az örömnek mámor-poharát:
Bús-mogorva felhő zúg fölöttem
S int — letünt Múlt! — emlékezni rád.

Polgárdi, 1890.

KÜLFÖLD MAGYARJAI: JÓKAINAK.

A hármás bérc s a négy folyam vidékén
Mily lelkesedés — ünnepzaj riad:
Zászlók lobognak kunyhó s vár környékén;
Az ünnep hőse, népem, hű fiad.
Ifjan, mint egy dalia „talpra“ állott,
Imádva a szabadság szent nevét;
S a férfi — sasként fellegekbe szállott,
A zord viharra tárva kebelét.

Villámcsapással bátran szembe nézett,
Alig remegtek edzett tollai,
S míg dúlt alant a gyászos végenyészet,
Nem szünt meg ő — a gyógyírt hordani.
Megjósolá és üdvözlé a honban
Egy szebb jövő fényes hajnalát,
Hol kegy s igazság szól a hatalomban
S a miljom érdek: egy nép, egy család!

Ez ifjú szívnek hő még dobbanása,
Tél fedí bár a díszes homlokot . . .
Oh, nemzetemnek babér-koronása,
Mit érdemelsz te? mily ajándokot?
Arany s ezüstbe' váltságdíj — tömérdek . . .
Nem az, miért szemed mosolygni fog:
A gazdagok — Te mondád — mily szegények!
És a szegények — milyen gazdagok!

Arany s ezüst! — Tenéked, arany ember,
Ki szerte ontád lelked kincseit?
Hazánk szíve karol ma szerelemmel
S a tenger Alföld s Kárpát — istenít . . .
A hálakönnyek csillogó gyémántja
S egy üdv-hozsánna hasson szívedig
E szép szigetről, melynek ideálja
Tiéd: szeretve mind a vérpadig!

Távol hazánktól, melynek drága földén
Játszott velünk az első napsugár,
Örvendezünk az ötven év betöltén:
Dicső neved ma ajkról-ajkra jár.
Távol hazánktól? — Ah, nem — istenemre! . . .
Lélek — remény — s a hitben oly közel . . .
A büszke Nyugat méltat figyelemre:
És minden magyar szívből idvezel!

Oxford, 1893.

HONVÁGY.

Nyári alkony nyugalomba
Ringatja a szép vidéket,
Fátyolozva fény és pompa —
Szenderül a nagy természet.
Szégyenpír vagy üdv sugára
Száll a felhős láthatárra? . . .
— Nézek-nézek hazafelé:
Kicsordul a könnyem belé.

Itt is, ott is fészkeikre
Víg madárcák vissza szállnak;
Gondjuk van a kicsinyekre,
Vége sincs a boldogságnak.
Majd az álom méla szárnya
Ráborul a kis családra . . .
— Nézek-nézek hazafelé:
Kicsordul a könnyem belé.

Zöld mezőnek dús ölében
Heverész a lábas jószág,
És az élő kerítésen
Kigyúlnak a csipkerózsák.
Tarka-barka tinók — borjak
Télen-nyáron csatangolnak . . .
— Nézek-nézek hazafelé:
Kicsordul a könnyem belé.

Lágyan lejt a Redbrook vize,
Welsh az egyik — más part angol,
Sejti-e a kunyhó szüze:
Magyar az, ki ott barangol?
Piros patak — piros lányka:
Tűzpiros az ifjú álma . . .
— Nézek-nézek hazafelé:
Kicsordul a könnyem belé.

Szénagyűjtők fürge népe
Sürög-forog jobbra-balra;
Ah, de más az élet képe —
Egy se pezsdül játszi dalra.
Hol a láz? És hol a mámor
Sűrű rendek illatától? . . .
— Nézek-nézek hazafelé:
Kicsordul a könnyem belé.

„Kilenc“ — kong az ős toronyban —
Denevérek szárnya lebben;
S közben Észak színaranyban
Diszlik . . . olvad . . . egyre szebben.
Majd az éj — hold s csillag-hintve —
Küld sugárt a messzi Flint-re.
— Nézek-nézek hazafelé:
Kicsordul a könnyem belé.

Mért e vágy, mely szent varázssal
Forr a vándor kebelében?
Élek itt is jó baráttal,
Itt — az Isten közelében.
Kedves itt is harmat — árnyék,
Olykor mintha otthon járnék! . . .
— S nézek mégis hazafelé:
Kicsordul a könnyem belé!

Whitchurch, 1894.

SZENT SÍR.

Borulj le, lelkem, büszke fájdalommal
A hantra, hol a szent Öreg pihen
Zavartalan, de éber nyugalommal
Az anyaföldnek drága mélyiben.
Borulj le, lelkem, honfi könnyüiddel
Itasd be minden legkisebb rögét,
Tekintsd e sírt ma lelkesedve, hittel:
Egy árva Nemzet gazdag örökét!

Avagy barangolj szerte a hazában,
A szűz rónán s a zordon szirt felett,
Hol — béke, jólét, virulat nyomában —
A szent szabadság árnya száll veled...
Nincs, nincs e földnek egyetlen göröngye,
Mely úgy leköt, mely úgy magára von;
Koronádnak ez legszebb éke — gyöngye,
Oh, árva Nemzet, kétszer árva Hon!

Oh, szállj le hát, csapongó ifjú lelkem,
Oh, szállj, borulj le szent sírod fölé;
Mint hú muzulmán, hosszan — hálatelten
Sóhajts imát az égi trón felé:
Mert egy a Nemzet s az ő prófétája
Kossuth Lajos, ki alszik ott alant;
Kulcsolt kezekkel emlékezve rája,
Rajongd körül a régi hontalant!

Virágít ápold féltő kegyelettel:
A hon virágít Ő is ápolá;
Csalatkozott, de soh'se csüggedett el
Örökre — s ifjan szállt a hant alá.
Vigyázva lépj a drága, drága porra,
Mert szent a hely, ahol ma térdepelsz;
Ne hajts, ne vess a gyáva törpe korra:
Hisz' gyászmezedben élőt ünnepelsz.

Él, él Kossuth! — az eszme halhatatlan,
És élni fog, míg él egy hű magyar,
Újjászületve bennünk szakadatlan,
Míg ősi vértől duzzad hősi kar.
Ki nagy s dicső volt teljes életében,
Kihült porában — óriás leve:
S a sír — az Árpád csontja közelében —
Új ezredévnek szent határköve.

*

Borulj le, Nemzet, büszke fájdalommal
A hantra, hol a szent Öreg pihen
Zavartalan, de éber nyugalommal
Az anyaföldnek drága mélyiben.
Borulj le, Nemzet, honfi könnyüiddel
Itasd be minden legkisebb rögét:
Tekintsd e sírt ma lelkesedve, hittel...
Bús árvaságod gazdag örökét.

Torockó, 1896.

A KIS ÁRVA.

(S. J. tordai lelkész halálára.)

Egypár kimért, rövid sorban
Egész özön fájdalom van . . .
Van-e, aki meg nem érti?
Van-e, aki most is férfi?
Könnyét büszkén visszafojtja:
Még tán nem is volt halottja!
Van-e, akit meg ne törne
Egy szegény kis árva könnye?

Temetik az édesapját;
— Port a pornak visszaadják —
Tolong a nép, talpig gyászban
Mind ott van az imaházban;

Imát rebeg: áldott százszor,
Áldott a jó lelkipásztor . . .
S pereg némán — távol tőle —
Egy szegény kis árva könnye.

Port a pornak . . . Hát a lélek
Lángsugárban semmivé lett?
Ott lebeg tán, már is ott van
Valahol a csillagokban.
Beáll ott is hevenyébe'
A Megváltó seregébe . . .
De levonja, le a földre,
Egy szegény kis árva könnye.

Hullasd könnyüd, te kis árva,
Édesapád sírhalmára.
Ültess oda gyöngyvirágot,
Hints föléje hímes álmot,
Lássa ő is — képzeletben:
Kis angyalok szárnya lebben . . .
Szállanak, hogy letöröljék
Egy szegény kis árva könnyét.

Budapest, 1900.

ŐSZI VERŐFÉNY.

Kis udvarunkra betekint
Az őszi napsugár;
De félve-lopva jár . . .
Odább oson megint.

Elébe senki sem suhan,
Ki csókot intene,
Fényébe' fürdene.
Mint eddig . . . boldogan.

Mit is keresne ott, szegény?
Oly puszta lett a ház:
Öröm-bú nem tanyáz
Magános rejtekén.

A kertbe' mégis elbolyong...
S a hervadó levél
— Búsongó őszi szél
Nyomában — összezsong.

Kacsint-e még mosolygva rád,
Te büszke, kis fenyő,
— Zugolyba' zöldelő —
Arany fonállal szöve át
Bübájos, szép ruhád?!

Budapest, 1899.

EZÜST LAKODALOMRA.

(1877—1902.)

Ünnepre gyült e háznak ifja-véne,
Ölelkezik egy testvér-nemzedék:
Hazája távol Bakonyerdő bérce,
Kincses Kolozsvár és a Felvidék.
Emlékezünk . . . Egy emberöltő árja
Suhan felettünk, mint egy lángsugár;
Bájlón mosolyg felénk egy ifjú pár,
Keblét szelid örömbúra tárva.

Tavasza volt . . . Május zsenge lombozatja
A fákra hinte ékes koronát; ;
Derült a menny . . . s a lég dalos csapatja
Zengé a szívek édes dallamát.
Jártunk virágos, harmatos mezőben . . .
— Mily mámoros a kelyhek illata! —
Lelkünk az éggel egybe olvada:
Szeretni vágytunk . . . égni . . . egyre hőbbben.

Igy virradánk az élet reggelére,
Beváltani, mit eddig álmodánk;
Bátran menénk a munka mezejére,
Hol annyi gond, teher szakadt reánk.
De kéz a kézben, küzdve, bizva-biztunk . . .
Az ég hitünkben el még nem hagyott,
S bár nem becéztünk pelyhes magzatot:
Nevelni másét — a mi drága titkunk.

E szent titok családunk hű pecsétje,
Szobánk falán a dísz, nemeslevél;
Itt sarjadott sok szép jövő reménye,
S most hervadatlan más talajban él.
Hánynak valánk s vagyunk mi apja-anyja!
Nevünket áldja annyi jó barát,
Kikkel megosztók életünk javát:
Fülünkbe cseng a hála üdv-harangja.

*

Oh hála Néktek, drága jó szülőink!
Te áldozó pap és Te honleány!
Mosoly derül s ragyognak, im! könnyüink
Az alkony-órák ezüst fátyolán.
Áldott az Úr, ki ontja bő kegyelmét,
— A sors mihozzánk nem volt mostoha —
Ujjongva zengi számos unoka
Az édes otthon szüzi, szent szerelmét.

S visszhangozik a lelkes „Isten áldjon“!
Zsibongva kél a szárnyas ifjú raj,
Mézért rajongva százezer virágon
Esengve csüng, mint reszkető sóhaj.
Lángszínű bor a dal sugárzó gyöngye,
Keblünk ma tőle kéjben ittasul:
Arany szívekre hull majd sír-göröngye,
Örökkön éltek, halhatatlanul . . .

TENGERSZEM.

(Szent Anna-tó.)

Magasba nyúló, sziklás rengetegben,
Ahol a felhő s bérc ölelkezik,
Csodás mélységű, szép tó rejtezik:
Bölcsője lent a messzi tengerekben.

Zöld tükörén most ölyü szárnya lebben,
Majd lángszekéren bűgva érkezik
És zúg a vész a szomszéd fenyesig,
De itt megáll — az esti szürkületben.

E tó a tájnak ékes drágagyöngye,
Körötte gazdag övben vadvirágok.
E tó talán a tündérlányok könnye,

Akiknek itt van éjféli tanyájok . . .
— El innen, el, te pusztá föld göröngye!
Szemem lehunyva — térden, térden állok.

EMLÉKKÖNYVBE.

Ha van szívedben egy parányi hely,
Ahol a szülő — testvér csókja mellett
— Mely napsugárként ápol és melenget —
Egy jó barát imája férjen el:

Add azt nekem . . . Im, áldva esdekel
Az első és az utolsó lehellet.
Jóvoltodért az Isten trónja mellett
Egy jó barát naponta térdepel.

Tavaszevilágod ékes hajnalán
Örömeire kelhet a királyi Nap;
Szemedbe csillog üdve — harmata:

Légy boldog és hű, édes ifjú lány!
Szeretteidben boldog . . . Boldogabb
Én, hogy az Ég engem meghallgata!

HAJNAL

Föleszmél a föld s az élők milliója
Szép álmom ködéből szebb valóra ébred;
Int a végtelennek dicső Alkotója
S még a porban is nyüzsg-forr az örökélet.
Szellő fuvalmain rezg az üde harmat,
Picinyke fűszálon hirdet nagy hatalmat;
Mosolyog az ég is tiszta tükörében
S fürösztí a hajnalt sugárözönében.

Bontogatja szárnyát a dalos pacsirta,
Puha fészke mellől a magasba vágyik;
Keble örömtől zeng, majd keservét sírja:
Egyik olyan szent, amily igaz a másik.
— Hallja tán a fogoly dohos börtönében,
Aki láncaitól most szabadul éppen:
„A jövő zenéje!“ — szíve nagyot dobban
S köszönti a hajnalt egyre lángolóbban.

Itt is, ott is rendre lefut egy-egy csillag
A sejtelmes éjnek fényes táborából;
Immár a vezér is bágyadozva csillog,
Ezüstös sugarát elnyeli a távol.
— Pislákol, kialszik halvány mécs világa,
Szenvedőt virrasztott a nagy éjszakába;
Küzködött maga is, küzd örökös bajjal:
Álmát-nyugodalmát meghozá a hajnal.

Hát a tudós, aki könyveire borul,
A nagy titok nyitját hasztalan kutatva,
— Gondolkozik bölcsen, cselekszik botorul,
Múltat elfeledve, a jövőt föladvá —
Mit érez ő mostan? . . . Ablakát kitárva,
Hosszasan kitekint, ki a nagy világba . . .
Integet felé a gyermekkor emléke:
Hajnali harangszón száll szívére — béke.

Buda, 1903.

TETEMREHIVÁS

(Március 15.)

A nagy toronyban szól a kisharang...
És angyalszárnyon vándorútra kelve,
Visszhangot ébreszt annyi hű kebelbe':
Érc még a lélek, érc még itt a hang!
Az a harangszó minket hívogat,
Tedd félre szépen kis játékosodat;
Ma a szabadság ünnepnapja van:
Jer ünnepelni, kedves kis Fiam!

Tolong a nép a dóm lépcsőinél...
E tarka színben élet árja pezsdül;
Villanyfolyam jár ezreket keresztül,
Mig elfogódva áll a pap s beszél:
„Oh jöjj ki, Lázár!” — s kél a tetszhalott,
A rothadásból új lét sarjadott.
Ma jogaidnak ünnepnapja van:
Jer ünnepelni, árva Hontalan!

Ég az örök mécs híven, mint a nap;
Oltárainkról száll a drága tömjén
S hymuszainkkal együtt hömpölyögvén,
Föl az egeknek kárpitjába kap.
Borong a Kárpát... és a négy folyam
— Annyi szilaj mén — itt zúg, itt rohan...
E szent falak közt ősid lelke vár:
Jer ünnepelni, jó magyar Király!

Egy templom — im! — az Árpádok hona,
Az ezeréves ifjú Magyarország;
És glóriásan át meg átragyogják —
A kard... kereszt... s a töviskorona.
És bús akkordba mélyed el a dal,
És áll a gyászos, néma ravatal...
De nem neked szól még a requiem:
Jer ünnepelni, drága Nemzetem!

*

Bimbó fakad, kihajt a téli galy,
És mozdul, ébred ám a holt barázda;
Bilincseit a kis patak lerázza
És kél nyomában üdv, öröm-zsivaj . . .
Míg ott ma munkál bölcsesség, erő,
S ezer virágba' szépség tör elő;
Álmunk az Úr valóra váltja tán:
Jer ünnepelni, bujdosó Hazám!

1906.

MÁRCIUS.

Márciusi szellő
Bujdosik a tájon:
Mi hír van, mi hír van
Nagy Magyarországon?
— Kunyhók ereszt a
Villásfarkú fecske
Csicsergő hadával
Ismét fölkereste.
Vadvirágos kikeletnek
Ő a hírdetője:
Szabadság-hymnus a
Régi kesergője.
Márciusi szellő,
Szárnyaidra vedd fel!
Zengd el ezt az örök hymnuszt
A magyar Nemzettel! . . .

II.

Márciusi harmat
Csillog a faágon:
Mi hír van, mi hír van
Nagy Magyarországon?
Fakadó rügyekből
Bimbó fesel újra
S lesz a puszta fának,
Lesz lombkoszorúja.

Harmat a faágon,
Könny a nép szemében:
Egyenlőség! — írva-sírva
Milliók szívében!
Márciusi harmat
Soha fel se szárad:
Könnyeivel boldogítja
Mi magyar Hazánkat!

III.

Márciusi sugár
Rezg a palotákon:
Mi hír van, mi hír van
Nagy Magyarországon?
Fényes köntösében
Angyal szállt a földre,
Köntösének minden szála
Napsugárból szőve.
S amerre jár, minden
Házi tűzhely — oltár:
Testvériség áldozatja
Rajta fent lobog már.
Márciusi szent sugarunk,
Örök tűz az égből,
Soha többé ki ne hamvadj
Nemzetünk szívéből!

IV.

Ez hát az a híres
Márciusi dallam,
Melytől ittas lett a költő
S dala halhatatlan!
Ez a sugár? Ez a szellő?
Harmat a faágon? . . .
Mi hír van hát, mi hír van hát
Nagy Magyarországon?

„Testvériség,“ — „Egyenlőség,“
„Szabadság“ — a zászló:
S fönt és alant úr a régi,
Dicső Dobzse László . . .
— Márciusi kuruc dallam,
Hejh, ne olyan fájón:
Lesz még ünnep, új március
Nagy Magyarországon!

Budapest, 1907.

BOLYONGÁS.

I.

Bolyg a lélek, mint az üldözött vad,
Bolyg, bolyong a sűrű rengetegben;
És nyomába' vértbe öltözött had
Fut lihegve, szomjan, elepedten.
Tart a hajsza, kora hajnal óta
Szakadatlan — mind hevesbre válik —
Tart a hajsza, eltart mindhalálíg . . .

*

Üldözött vad — lelke — már alig zihálván,
Menedékre lelt a rengeteg homályán:
Nincs itt földi isten, nincs itt égi bálvány,
És a csörtető zaj nem hatol idáig . . .
Ósi oltárunkon örök tűz világít —
Szórva *hit* — *remény* és *szeretet* sugárit . . .
— Oh, áldott a templom: benne csönd és béke,
Ébredő korunknak munkás nemzedéke
Mesterét megéri . . . Dísze a munkának:
Épít mindenik egy templomot magának.

II.

Mint a rab madárka
Ketrecébe zárva,
Úgy busong a lélek,
Vágyak és remények

Szárnyát bontogatva . . .
Szállna — de mihaszna! —
Szenvedés a bére:
Ömlik piros vére . . .

*

Rab madárka — lelkem — a nehéz rabságból
Szállj ki — ajtód nyitva — megnyilott magától.
Szállj a napsugaras, viruló mezőre,
Annyi édes álmod virágokba szőve.
Szállj az esti szellő balzsam-illatával,
Szállj a tiszta, kék ég arany csillagával,
Szálldoss sirály-módra, szállj a vihar szárnyán,
Vagy vonulj meg békén zengő bokor árnyán, —
Dalod a szabadság riadója légyen:
Csatadal a földön és himnusz az égben!

III.

Könnyű sajkám vitorláját,
Lelkem földi sátorfáját
Kedvező szél lengeti . . .
El innen, el mindörökre!
El a messzi tengerekre!
S könnyű sajkám vitorláját,
Lelkem földi sátorfáját
Pajkos hullám rengeti . . .

*

Könnyű sajka — lelkem — vond be vitorládát!
Messze még a cél, ah! messzibb, mint a vágyad.
Maradj veszteg, ne szállj zúduló habokra:
Örvénylik a vizek tarka hullámfodra.
Lásd imitt-amott a sok veszendő roncsot:
Pár nap előtt az is víg vitorlát bontott.
Maradj veszteg, maradj itt a csendes kikötőben:
Gyönyörködj a kelő napban és a lemenőben! . . .

BETŰK.

I.

Frissen esett, fehér hóba
Irtam nevedet.
Aki látja,
Meg se szánja
Árva szívemet:
Megszól . . . kinevet.

Elolvad a frissen esett,
Fehér hópehely;
Nyoma sincsen
— Édes kincsem! —
Szép nevednek,
Jó hírednek . . .
Ám e hű kebel
Lángbetükben érted hamvad el.

II.

Esti szellő lágy akkordja
Sok szép szavad szertehordja.
Ezer apró virág kelyhe —
Gyöngyharmatos nyugvóhelye
Andalító betüidnek . . .
S míg álomba szenderítnek
Csöndes éji dallamok:
Fenn az égen
— Régi fényben —
Ragyognak a csillagok.

BORDAL.

Igyunk, igyunk, Barátim!
Napunk úgyis lejár.
Most üdvöt ad az élet,
A bú-baj szerte széled
S köszönt örömsugár.
Ki bölcs, az vélem vígad,
Amíg csak meg nem virrad;
Kacag . . . dalol . . . regél . . .
— Oh, ifjú álmokképek,
Hová, háová levétek?
A múlt a dalban él.

Föl, dalra hát, Barátim!
A szende, drága nőt,
Ki áld, ki véd, ki virraszt,
Ki szerelemre gyulaszt,
Nosza, éltesük őt.
Csillagtalan világom
Mindjár' derengni látom,
Ajkán mosoly ha kél . . .
— Oh, vágyak, szép remények,
Hová, háová levétek?
A múlt a dalban él.

Föl a kupát, Barátim!
Éltesük a hazát.
Az ősi szent berekben
A hősök árnya lebben,
Kiküzdve száz csatát.
Riad a harci nóta,
— Sok vér elfolyt azóta —
Fonnyad már a babér . . .
— Oh, régi szép emlékek,
Hová, háová levétek?
A múlt a dalban él.

HOL VAGY ERDÉLY?

Hol vagy Erdély, hol vagy?
Régi híred hol van?
Bujdosik valahol
Fenn a csillagokban?

Onnan ragyog reám sejtelmes világod,
Amíg a mennyei kálváriát járod,
Népek bujdosója! —
Reszkető kezedbe vándorbotot fogtál,
Orcád haloványabb a halovány holdnál.
Mint egy átokverte, szomorú kísértet,
Nesztelen suhan át fölöttem a képed . . .
Nézem áhitattal, nézem csüggedezve,
Mielőtt a távol zord ködébe veszne;
Szólítnálak — s íme, elakad a hangom:
Nem zeng a dal többé . . . kettétörött lanton!

— — — — —
Babiloni vizek szomorú fűzfája . . .
Kettétörött lantom felakasztom rája.

TURUL MADÁR.

Turul madár a Vár fokán,
Mondd meg nekem,
Mondd meg nekem:
Szellős-magas őrhelyeden
Mit álmodál az első éjszakán?
Bánat emészt, titkos bánat;
Viharfelhő a te szárnyad.
Szíveden a Haza gondja:
Szemed mintha szikrát szórna!
Turul madár csapzott szárnyát
Bontogatja — meglebbenti,
Érces hangon messze zengi:
„Virrasztom a Nemzet álmát . . .
Csak a vázam áll őrt itten,
Ám a lelkem távol innen
Bolyong erdő-róna táján,
Sziklabércek koronáján.

Ott születtem . . . Enyhe fészek
Ott borult rám védve-óva:
Oda vágyom nyugovóra,
Vihar után odatérek . . .
Pásztorsíp és furulya szól
Vadvirágos bokraiból;
Panaszos, lágy, síró dallam:
Véle sírok— öntudatlan“.

S hulldogál a könny patakja . . .
Turul madár egyre fordul,
Szívéből a vér kicsordul,
De a fészket mégse hagyja.
Száll nyugatra,
Napkeletre,
Messze száll — a tengerekre . . .
S közbe-közbe **hajnal** támad:
Félig öröm — félig bánat!

Moraj kél a szálas erdőn,
Földindulás rázza — reszket . . .
Hogy is bírt oly nagy keresztet
Elviselni . . . húsz esztendőn?!

— Beborult az ég felettünk,
Mindenestül árvák lettünk . . .
Árva népnek — árva sorsa:
Isten a megmondhatója!

*

Turul madár, szállj magasra,
Szálldoss fönt a magyar égen!
Vezérelj, mint
Réges-régen,
Diadalról — diadalra!
— Öröm árja, zene zengjen
Közel-távol, völgyön-hegyen:
Dicséret és hálaének
A magyarok Istenének! . . .